

Тазкия дарслари (129-дарс). Чақимчилик офати

15:00 / 27.03.2021 5082

Чақимчилик араб тилида «намийма» дейилиб, луғатда бир нарсани зоҳир қилишни билдиради.

Уламолар чақимчиликни қуйидагича таърифлаганлар:

Имом Нававий: «Чақимчилик бузғунчилик йўли билан одамларнинг гапини бир-бирига етказишдир», деган.

Чақимчилик Қуръони Каримда ва Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳадисларида қораланган ёмон хислатлардан биридир.

Аллоҳ таоло:

مَيِّثًا دَتُّعُمُ رِيحُ لِّلْجَنَّةِ أَنَّمَا مَيِّمَنَبْ ءَأَشْرَمُ زَامَهُ نِيَّهَمُ فَالْحَلُّكَ عَطَطَ الْوِ

«Итоат қилма ҳар бир қасамхўр, ҳақирга,.. айбловчи, чақимчилик қилиб юрувчига, яхшилиқни ман қилувчи, тажовузкор, сергуноҳга» («Қалам» сураси, 10-12-оятлар).

عُفْرِي الْجَرِّ نِي هَلَّ لِي قَفَ هَفَيْ دُحَّ عَمَّ أَنْ كَلَّاقُ هُنَّ هَلَّ لِي ضَرَّ مَّامَهُ نَنْ هُنَّ هَلَّ لِي ضَرَّ هَفَيْ دُحَّ هَلَّ لَاقُ فُ هُنَّ هَلَّ لِي ضَرَّ نَامُ شُعَّ لَلَّ ثِي دَحَّ لَلَّ هُنَّ هَلَّ لِي لُحْدِي الْ « لَوْ قَيَّ مَّ لَسَوْ هَفَيْ لَعَّ هَلَّ لِي لَّصَّ هَلَّ لِي لَوْ سَرَّ تُتَّ عَمَّ سَّ تُتَّ اتَّقَ » .

Ҳаммам розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Ҳузайфа билан бирга эдик. Бас, унга: «Бир киши гапни Усмон розияллоҳу анҳуга олиб бориб туради», дейилди.

Шунда Ҳузайфа розияллоҳу анҳу унга: «Расулulloҳ соллalloҳу алайҳи васалламнинг «Чақимчи жаннатга кирмайди», деганларини эшитганман», деди».

Бу ҳадиси шарифда чақимчилик нақадар оғир гуноҳ экани баён қилинмоқда. Уламоларимиз: «Чақимчиликни ҳалол санаган одам жаннатга кирмайди», деганлар.

لَاقُ مَّ لَسَوْ هَفَيْ لَعَّ هَلَّ لِي لَّصَّ أَدْمُ مَّ نِي لَاقُ هُنَّ هَلَّ لِي ضَرَّ هَلَّ لِي لَاقُ دَبَّ عُنَّ مَّ لَسُ مَّ هَاوَر . « سَأَنَّ لِي نَبَّ هَلَّ لَاقُ لَأَمَّ مَيِّمَنَبْ لِي هَفَيْ هُنَّ هَلَّ لِي لَاقُ مَّ كُيَّ بَنَّا الْ أَلَّ » .

Абдуллоҳ розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Муҳаммад соллalloҳу алайҳи васаллам:

«Парчалаш нималигини сизга айтиб берайми? Одамлар орасида «деди-деди»лаб чақимчилик қилишдир», дедилар».

Муслим ривоят қилган.

Ҳа, чақимчилик сўйилган ҳайвоннинг аъзолари парчалаб бўлингани каби, жамият аъзоларини парчалаб, бир-биридан ажратиш ташлайди. Чақимчилик тарқалган жамиятда бирлик, ҳамкорлик қолмайди. Бу эса ҳар қандай жамият учун ўта хатарлидир.

Ҳасан Басрий: «Ким сенга чақимчилик қилса, сенинг ҳақингда ҳам чақимчилик қилади», деган.

Имом Заҳабий: «Чақимчилик гуноҳи кабирадир», деган.

Унинг ҳаромлигига мусулмонлар ижмоъ қилишган.

Чақимчилик қилишнинг сабаблари:

1. Гапи нақл қилинаётган шахсга ёмонлик етказиш нияти.
2. Гап айтилаётган одамга яхши кўриниш.
3. Ўзини ўзи хурсанд қилиш ва бошқалар.

Чақимчиликнинг зарарлари:

1. Чақимчилик дўзахга олиб борувчи йўлдир.
2. Чақимчилик улфатлар орасида адоват оловини ёқди.
3. Чақимчилик озор, зарар, алам, хусумат ва нафратдир.
4. Чақимчиликнинг охири войдир.
5. Чақимчилик яхшиликларни кетказади.
6. Чақимчилик пасткашлик, қўрқоқлик, заифлик, макр, ялтоқлик ва мунофиқликдир.

«Руҳий тарбия» китобидан